

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. április 25.

Csütörtök.

XX. évfolyam 32. szám.

Előfizetési árak:

Egyes évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábas petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre-fizetendő.

A trónörökös nyilatkozata.

A magyar és osztrák trónörökösö önszántából elvállalta az „Osztrák Iskola-Egyesület” védnökségét s midőn ennek elnöksége nála tisztelgett, kijelentette, hogy nemcsak helyesli az egyesület klerikális irányzatát, de annak politikai szereplésével is azonosította magát, kimondván, hogyha kell, tettel is rendelkezésre áll az egyesületnek.

A trónörökös e váratlan nyilatkozata rettenetesen felkavarta az osztrák közvéleményt, ugyanayira, hogy Körber miniszterelnök nem mert szolidaritást vállalni a nyilatkozattal.

Ez az ügy megérdemli, hogy a magyar közvélemény is foglalkozzék kissé vele.

Teljesen értjük a felháborodást, melylyel a trónörökös a Schönerer és társai állambontó ádáz munkáját megítéli. Értjük azt is, hogy a főherczeg kilépett az eddigi passzió szerepből, hiszen tény, hogy a Habsburg dinastia ellen épen azon faj képviselői szítanak lázadást, a melynek uralmi félsőbbsége kedvéért a Habsburgok évszázadon át elnyomták a többi népeket és nemzeteket.

De midőn leplezetlen őszinteséggel méltányoljuk azon érzelmeket, melyek a főherczeg szavait sugalmazták, azt az egyet mélyen sajnálnunk kell, hogy oly módon adott kifejezést, hogy vele a politikai pártok tusáiba — lehet tán akarata ellenére — bele merült s állást foglalt egyik párt mellett. S különösen azért is sajnálhatjuk ezt, mivel e nyilatkozat ismét lángra lobbanthatja Ausztriában a nagy nehezen lecsendesült szenvedélyeket s megdöntheti a békés fordulatot, mely ott végre beállott. S mivel Széll Kálmán is úgy, a hogy rendbe jött az osztrák kormány, csak sajnálnunk kellene, ha az osztrák klerikálisoknak sikerülne az ügyek rendes menetét megakasztani. S bár a liberális Neue Freie Presse ez eset alkalmából Magyarországot szeretné a trónörökös ellen harcra küldeni: ez nem fog megtörténni. Védjük az osztrák liberálisok a maguk ügyeit; mi magyarok, ha saját országunk liberális intézményeit veszély fenyegetné, meg fogjuk azt védeni a saját emberségünk ből.

Különös aggodalomra és merészebb kombinációkra nincs és nem is lehet tehát okunk. Zárjuk le ezért az aktákat az egész incidens felett. Imádkozzunk inkább a Mindenhatóhoz, hogy népeinek boldogítására minél tovább tartsa meg friss szellemi és testi erőben I. Ferencz Józsefet, a magyarok királyát s az osz-

trákok császáriját, mert ha egyebet nem, ez incidensből annyit ismét megtanulhattunk, hogy ha őt elveszítjük, nem lesz soha mégis aki őt, mint uralkodót, teljesen pótolhatná.

(a.)

Az egyenes adók reformja. Az egyenes adók reformjának terve a megvalósulás stádiumában van. A pénzügyminiszteriumban a reformtervezet alapját képező adatokat szorgalmasan gyűjtik. Lukács László pénzügyminiszter azonban az egyenes adók reformjával kapcsolatosan a földadókat a szter revízióját is tervezi. A miniszter erről a törvényhatóságokat leiratban értesítette és elrendelte, hogy pontos és kimerítő adatokat gyűjtsenek arra vonatkoz lag hogy mik az okai a mostani adóztatás aránytalanságainak és milyen gazdasági, közlekedési és értékesítési viszonyok befolyásolják vidékenként a kataszteri tiszta jövedelmeket. Minden törvényhatóságban külön bizottság fogja a munkát elvégezni. Háromszékvármegyében a gazdasági bizottság egy 49 tagból álló bizottságot küldött ki f. hó 21-ikén tartott üléséből.

A romániai székelyek gyermekeinek nevelése, székelyföldi internátusokban.

II.

Ezek előre becsátása után méltán feltehető az a kérdés, hogy helyes-e, jogos-e, megengedhető-e a a román kormány, az ott élő magyarokkal szemben követett már ismertett eljárása.

S nem fut-e szégyen-pir arcunkba, midőn azt látjuk, hogy Romániában 100 ezer számot meghaladó magyar honpolgárnak (a Moldovában élő román alattvaló fajrokonainkat nem is említve) nincs egy közép iskolája s elemi iskolák is siralmas helyzetben vannak.

S nem szégyeljük-e magunkat a világ előtt, hogy Romániába élő magyar honfitársainkért még annyit sem tettünk, hogy legalább saját hazánkban gondoskodtunk volna azok gyermekeinek neveléséről. Csuda-e, ha ily körülmények között honfitársaink gyengébb eleme megmozg hazánk iránt érzett hűségében s a románok részéről tapasztalható különböző irányú pressziók hatása következtében megtagadják hazáját, nemzetiségét, sőt még valását is, melynek mindenike csak akadályt gördített megélhetése elé.

Csuda-e, ha mi megvetjük, nem gondolunk a sorstól úgy is eléggé üldözött honfitársainkkal, ha azok minden támpont nélkül állván, felszívódnak azon idegen államtestbe, hova sorsuk jóformán kilökte. Tekintve, hogy a minket körülvevő nemzetiséggel szemben itt Erdély vég fokán oly kevesen vagyunk, eminens érdekünk az, hogy jövőben Romániában élő saját gondozatlanságunk következtében a szétesés stádiumába jutott testvéreink megmentéseért, ha kell társadalmi uton, ha szükség a magyar állam támogatásával is az eddiginél többet tegyünk.

Koos Ferencz kir. tanácsos ny. tanfelügyelő, Toronyai Ferencz volt miszionárius román. kath. plebános, László Gyula iparkamarai titkár, Barabás Endre tanár s még többen, kézzel foghatólag feltárták a Romániában élő magyarok helyzetét, pozitív

adatok állanak rendelkezésünkre, kifejtendő cselekvésünk irányát és módját rövid időn megállapíthatjuk. Egyelőre 4 fontos feladat előtt állunk.

1. A Románia felé irányuló kivándorlásnak, közgazdasági helyzetünk tervszerű javításával álljuk minden vonalon útját.

2. A magyar kormányt kérjük meg arra, hogy a Bukarestben székelő osztrák-magyar konzulátus a magyarok sorsával az eddiginél komolyabban törődjék s e célból a konzulátusi hivatal megfelelő magyar erővel bővítsék ki.

3. A magyar kormányhoz a székely megyékből felterjesztés teendő a célból, hogy Bukarestben, hol magában 50 ezer székely él, ezek számára, mint az a sokkal kevesebb számban ott élő németeknek van, a szükséghez mérten magyar jellegű főgymnázium, polgári fiú- és leányiskola létesíttessék.

Mi az által, ha saját honfitársainknek művelésére Romániában is gondot fordítunk Románia jogait nem sértjük, hisz magának, a Román nemzetnek is érdekében van, hogy az ott élő idegenek kellő műveltséggel bírjanak.

4. Feladatunk az, hogy Romániában szétszortan élő magyar családok gyermekei részére, kiknek száma megint 50 ezerre tehető Háromszék és Csikmegyében, mint hogy e kivándorlók legnagyobb része innen távozott el 200—200 fiú-, 100—100 leánygyermekre berendezett internátusok létesíttessenek! Ezen internátusokat nem a határ széleken a belépő állomásokon, mint azt Álbú atyánk fia ohajtja vélném szervezni, hanem a két megye nagyobb gőczpontjaiban. És pedig azért itt, mert a belépő állomásokon a lakosság legnagyobb része román anyanyelvű. Az idehozott magyar fiú román környezetét látva megint csak Romániába képzelné magát.

Kézdi-Vásárhely, Seps-Szent-György, Csikszekreda, Gyergyó-Ditró tiszta magyar városok, közel vannak a határszélhez, ilyen internátusok felállítása nagyon is alkalmasok.

Az idehozott, Romániában született magyar gyermek itt megfelelő környezetben, megfelelő nevelésben részesíthető.

S mint ilyen előtt, ha képességei arra alkalmassá teszik, nemcsak a népiskola, hanem a szükséghez mérten a közép fokú felső- és szakiskolák ajtóit is felnyithatók lesznek.

De lesz egy más előnye is az e helyesen felállított internátusoknak, az, hogy a mennyiben azokat Romániában élő véreink gyermekeivel nem népesíthetők be, még mindig lesz alkalmunk a vidékről ezen városokban beözönlő székely fiatalággal betölteni. Hisz e szempontból saját hazai érdekeinket is figyelembe véve már eddig is kellett volna cselekedjünk. Igen, ha tudni fogják Romániában élő fajrokonaink, hogy a magyar kormány nem csak ott, hanem itthon is megfelelően gondoskodik róluk s gyermekeikről, megfognak izmosodni hazaszeretletben s a magyar nemzeti kultúra áldásos terjesztésével a megélhetés nehézségeit is könnyebben lefogják győzni, úgy itthon, mint Romániában. Mondanom sem kell, hogy ezer internátusokat munkatermekkel slőjd-kertészeti, méhészeti oktatás bevezetésével úgy vélném felállítani, hogy az oda bevont nemzedéknek nemcsak vallásos, hazafias érzékét fejlesztene ki, hanem munkassági hajlamait, életrevalóságát és szívósságát is annyira, hogy az innen kikerültek a lét feltételeivel megtudjanak birkózni. Itt az ideje, egyszer már szűnjék meg az az anomália, mely minden nevelési rendszerünkben nem egyszer a látszat előléására törekszik. Lássuk be már, hogy a vallásosság, hazafiság érzetének pusztá felkeltése üres dolog ott, a hol az egyház a haza

fiatalszertűn dolgozni, takarékosan élni s a létfeltételeit önmaguk előnyére kibaszni nem tudják.

Mai nevelési rendszerünkön s Romániában létező helyzetünkön indolentiával segíteni nem lehet.

A székely faj érdekeinek kibontása nem csak az állam, nem csak a társadalom, hanem minden egyes, minden jó hazafi egyéni érdeke is. Ez a való.

Ha így fogjuk fel a Romániában élő székely testvéreink és saját magunknak is a sorsát csak rövid idő kérdése, egy más mellett a cselekvés terében találni fogunk s az általam is ajánlott internátusok felállítását, mint egy leendő élet erős magyar nemzedék bölcsői megfogják a hozzá fűzött reményeket valósítani.

Végül csak arra kérem az internátusi intézmény létesítését szívókn viselő székely honfitársaimat, szóljanak hozzá a fellevelet kérdéshez, segítség az a megvalósuláshoz közelebb juttatni.

Kiss Jenő.

A kézdvásárhelyi ref. egyházközség ünnepe.

— Szabó Jenő lelkész beiktatása. —

K.-Vásárhely, 1901. ápr. 22.

Lélekemelő, megható momentumokban gazdag ünnepségek egész sorozatával iktatta be városunk közönsége — felekezeti különbség nélkül — az ev. ref. egyházközség ünnepn választott lelkészét: tiszteletes Szabó Jenőt, az ifyefalvi püspöki vizsgálat alatt álló ref. egyházközség volt papját, a székelyföldi ref. lelkész kar e kitűnőségét, f. hó 20. és 21-ik napjain. Kicsinyek, nagyok, ifjak és öregek, egyesek és társulatok, mind-mind kivétel nélkül részt vettek az ünnepségekben, mely nemcsak külsőségekben, de — s ez ad az ünnepélynek kiváló értékét — bensőségteljes mozzanatokban is magasan kiemelkedett a hétköznapi események keretéből s egyaránt méltó volt egy az ünnepelt költőpaphoz, mint a ref. egyházközséghez, melynek minden hívője keblét a büszkeség érzete, a jól végzett munka fölött érzett lelkes öröm hatotta át. S ha hozzászámítjuk, hogy az a néhány 20—30 hívő is, kik a választás idején más jelölt személye körül csoportosultak, szintén őszinte lelkesedéssel csatlakoztak az ünnepelőkhöz s szinte tüntetőleg ünnepelték az új papot: fölöslegessé válik bővebben foglalkozni az ünnepély általános karakterizálásával.

Az ünnepség részleteit három csoportba osztva ismertetjük: A fogadás és ismerkedési estély, a hivatalos beköszöntés egyházi aktusa és a bankett. Rendre vesszük.

Szombaton délután az 1½ órai vonattal érkezett meg az új pap családjával, a kézdvásárhelyi vasuti állomásra. Kisérőben voltak: Révay Pál a szomszéd Sepsiszentgyörgy város nagytelkintélyű, ékesen szóló ref. papján kívül Barátosról, Ifyefalváról és Sepsiszentgyörgyről többen. A vasuti állomás peronján, valamint azon kívül is, az összes ipartársulatok lobogóik alatt óriási közönség várta a vonat érkezését, mely a tűzoltó zenekar a Rákóczi-indulójának hatalmas akordjai mellett robogott be az állomásra. Hatalmas éljenzés fogadta a kocsiból kiszálló ifjú papot s mindenki sietett látni az új lelképászt, a kit Czirmay Zoltán, az egyházközség derék, rokonszenves segédlelkésze üdvözölt egy rövid, de átgondolt, szép beszédben. Úgy a szívből fakadt üdvözlés, mint az impozáns fogadtatás láthatólag mélyen meghatotta Szabó Jenőt, ki érzésteli válaszában élete egyik legfontosabb mozzanatának jelezte e napot, melyen az igazi protestáns vallásosság és valódi hazaszeretet e klasszikus földjére, mint az egyházi és társadalmi életnek vezére, belépett. Zugó, lelkes éljenzés követte a rövidsége mellett is elragadó szép beszédet, mely után elhelyezkedve a kocsi, megkezdődött a bevonulás a városba. Elöl mentek az ipartársulatok lobogóik alatt a tűzoltó zenekar indulója mellett, követve nagyszámú közönség s mintegy 50—60 kocsi. A paplak elé érve Székely János az egyház megőszült első lelkésze üdvözölte, keneteljes melegséggel kérte pártásra s hívei ragaszkodását s azzal bevonult lakásába, hol már terített asztal, jóízű ebéd várta őt és családját. A kíséret egyes hívőknél nyert elhelye-

zést s vendégszerető ellátást. Este kedélyes ismerkedési estély volt a Nemzeti Szállóban, mely a legjobb hangulatban majdnem éjfélig eltartott. Itt is természetesen az új pap volt az óvációk tárgya.

Vasárnap délelőtt fél 10-kor megkondultak a harangok s mire 10 órakor beharangoztak — a közönség az Erdélyben nagyságra és szépségre nézve páratlan templom minden kis zugát zsufolásig megtöltötte. A gyülekezet éneke után Dr. Bartók György püspök megbízottja: Bodor Géza esperes, Aleser-náton nagyközség tudós papja, állott fölszószerkre s tartalmas, szép beszédben mutatta be az új papot híveinek, az Istennek gazdag áldását kérve, esdve úgy rá, mint az egész hívőrege, kik nagy áhítattal hallgatták a kitűnő beiktató beszédet, melyről mi is az elismerés legőszintűbb hangján emlékezünk meg, gratulálva hozzá a kiváló képzettségű, nagybuzgalmu esperes urnak. Most a ref. egyházi dalkör énekelte egy hatalmas négyest Nagy Gerőnek az egyház kitűnő tehetségeivel megáldott ifjú énekvezérének szakavatott vezetését, hogy milyen sikerrel, minő hatással, arra legyen elég annak jelzése, hogy a dalkörnek szereplései mindig elismerést arattak, de ily, majdnem művészi siker rög nem koronázta buzgó törekvésüket. Az áhítatra előkészítő szép ének után Szabó Jenő egyszerű igénytelen alakja tűnt fel a szószéken s egy gyönyörű imában kérte isten áldását az egyházközségre, majd segítő kegyelmét az ő munkásságára új hivatalában. Ismét a dalkör produkált egy korrekt, szép önként s erre a beköszöntő beszéd következett. Megesendült az új pap gyönyörű, szingard hangja és minden hallgató egész lelkével odafigyelt a figyelmét az édes, bűbájos szava költőpapra. Alap igékül Jeremiás próféta próféciás könyve I. rész 9-ik versét vette: „Kinyujtom feléd az én kezemet és megilletem a te szájadat és mondom neked, hogy hirdesd az én igémet!”, Találóból alapítót alig vehetett volna. A gyönyörű beszéd minden szava fényes bizonyosságú szolgált annak, hogy az Úr csakugyan megillette új papunk ajakát, megáldotta őt mindazon ritka talentumokkal, ragyogó képességekkel, a melyeknek segítségével minden hívőt lebilincselő, elbűvölő módon képes hirdetni az Úr igéit. A beszéd hatása alatt szív és lélek nem maradt ihletetlenül. Meghatottság, lelkesedés, öröm és büszkeség tükröződik vissza minden arezon, minden szemben, és a bála a Mindenható iránt, hogy a boldogult, áldott emlékü Kovács István örökébe ily méltó utódot adott az egyházközségnek. Elbűvölten, elragadtan, föllekesülten távozott mindenki az Úr hajlékából, hogy az egyháztanácsi ülésben, majd a banketten, a Nemzeti Szállóban leköszült óvációkban részesítsék az egyházközségnek, városunk társadalmi életének új büszkeségét, buzgó munkását.

Az egyháztanácsban hivatalosan is beiktatták, bevezették állásába az új lelkészt. A banketten 100 terített asztal mellett résztvevő városunk intelligenciájára, felekezeti különbség nélkül lelkesen ünnepelve, elhalmozva a nap hőst és családját a tisztelet, becsülés és ragaszkodás szeretettel teljes jeleivel. Számtalan pohárköszöntő hangzott el a késő estig benyúló banketten, a melyek közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Szabó Jenő Bartók György püspökre.

Székely János pap Bodor Géza esperesre.

Nagy Károly Szabó Jenő új lelkészre.

Révay Pál sepsi-szt-györgyi lelkész Szabó Jenő szüleire.

M. Székely János Szabó Jenőnére.

Bodor Géza Tamási Imre kath. plebánosra.

Tamási Imre az ev. ref. papságra, mint a felvilágosultság zászlóvivőire.

Czirmay Zoltán a jelenlevő hölgyekre.

Kovács János gabona kereskedő Szabó Jenőre.

Vollants Miklós maksai lelkész a k.-vásárhelyi polgárságra.

Révay Pál a tanítóságra.

Zayzon Lázár a róm. kath. egyház tagjaira, s ezek közül a jelen volt Jakab István takarékpénztári vezérigazgatóra.

Szabó Jenő a honvéd tisztjakra.

Czell Sándor főhadnagy Szabó Jenőre.

Szabó Jenő Székely János lelkészre.

M. Székely János Révay Pálra.

Bodor Géza Czirmay Zoltán segéd lelkészre és Nagy Gerő ev. ref. énekvezére, stb. stb.

E szép ünnepélyhez úgy a ref. egyháznak, mint Szabó Jenő lelkésznek őszintén gratulálunk.

Kézdvásárhely város képviselőtestületi üléséből.

— ápril 23.

Igen érdekes és fontos ülést tartott ma városunk képviselőtestülete. Lefolyását röviden a következőkben közöljük.

Először Dobay János főjegyző szívesen üdvözölvén a képviselőket, s az ülést megnyitván, olvastatja a múlt ülés jegyzőkönyvét és hitelesítették.

Az ülés első fontosabb tárgya volt a tanács jelentése az egyik óvónői állás megszüntetése tárgyában a képviselőt múlt ülésében tett javaslatra. A tanács javaslata az, hogy az óvónők a kisdé-óvásra szóló törvény értelmében élethossziglan választván, állásukat megszüntetni, vagyis őket javadalmuktól megfosztani nem lehet. A képviselők tagjai közül többen az óvodába járók kis létszámának (30—40) hivatkozván, takarékosági szempontból az egyik állás megszüntetését javasolják. A képviselőt hosszas vita után az óvodai felügyelő bizottságot bízta meg, hogy tegye újabb tanulmány tárgyává, hogy szükséges-e 2 óvoda fenntartása, van-e elég növekedés stb. s ennek alapján aug. elejéig terjedően bejavaslatot, hogy megszüntethetőnek véli-e egyik óvónői állást.

A tűzoltó zenekari karmester fizetését a városra nézve a képviselőt terhesnek találván, a karmesteri fizetést decz. 31-ével megszünteti.

Az 1900-ik évi számadás megvizsgálására Baló László, Benkő Gyula és Nagy Dénes, a nyugdíj-választmányba Baló László, Benkő István, Dézsi Bálint és ifj. Kovács János, az 1902. évre jogosult képviselő választók névjegyzékének összeállítására Baló László és ifj. Kovács János, képviselőket választja meg a képviselőt.

Az óvoda felügyelő-bizottságát a következőleg alakítja meg a képviselőt: Dr. Török Andor polgármester elnök, Benkő István, Benkő Lajos, Dézsi Bálint, Jancsó Mózes szeszyáros, Kovács Dániel és ifj. Kovács János tagok.

A K. Bocz József felfüggesztett rendőrkapitány ügyében alkotott belügyminiszteri határozatok kihirdetése következett ezután. Először elnök felszólítja a jelenlevő K. Bocz Józsefet, hogy mivel az ő személyéről van szó, hagyja el az üléstermet, a mit ez némi ellenmondás után teljesít. A belügyminiszter K. Bocz Józsefet az ellene folyamatba tett fegyelmi ügyek egyikében hibásnak találván, megdorgálásra ítélte. A súlyosabb vádak magában foglaló fegyelmi ügyben helyet adván a képviselőt felfolyamodásának, a belügyminiszter a K. Bocz J. rendőrkapitány felfüggesztését helyben hagyta, s a legszigorúbb vizsgálat megejtésére utasította a vármegye alispánját, a ki a fegyelmi vizsgálat keresztülvitelét f. hó 25. és 26. napjára tűzte ki. A képviselőt megnyugvással fogadta a belügyminiszter szigorú intézkedését s a fegyelmi vizsgálathoz maga részéről Dr. Vargha Béla tiszti ügyész, Dobay János főjegyző és ifj. Kovács János képviselőt delegálta.

A közigazgatási bíróság azon ítéletét, melyben a rendőrkapitányi fizetést 1900. jan. 1-től kezdve 2000 koronában állapította meg, a képviselőt tudomásul vette s az így mutatkozó többletet az előre nem látható kiadásokra fölveti összegből határozza fedezni.

A közigazgatási bíróság a városi tisztj orvosi választást ítéletileg megsemmisítván, a képviselőt elrendeli az új választás megtételére vonatkozó intézkedések megtételét.

Háromszékmegye közíg. bizottságának azon határozatát, melyben a vasut-utca végén építendő átereszt és vízlevezető költségei ellen a város által beadott előterjesztést elutasította, sörölnökkel találván: a belügyminiszterhez felfolyamodást intéz a képviselőt.

A fogadó, vendéglők stb.-re nézve alkotott szabályrendelet egy pontjára nézve módosítást rendelt el a belügyminiszter. A képviselőt ennek alapján kimondja, hogy fogadók, vendéglők, sör, bor, pálinka kimérések az iskolák és templomoktól nem 20, hanem csak 30 méter távolságban engedélyezhetők.

Az altörzsi határból átesetolandó terület újabb térr. jának költségeit (16 korona) a képviselőt utalványozza s Róvész Cyrill indítványára az átesetolandó terület kivétel tárgyában az alispáni hivatalhoz előterjesztést teszen. Kovács József hivatalszolgá kérésére 34 korona bérlet elengedték. A város tulajdonát képező ingatlanok bebedásaira vonatkozó jelentést tudomásul veszi a képviselőttestület, ugyszintén helyben hagyja azt is, hogy a Katrova erdőben 898 szál cseréfa s több esomó bükk tűzfát vágatott le a tanács, a melyek értéke 5544 koronát, levágatási s leszállítási költsége 4307 koronát tesz, elhatározzák azt is, hogy a levágott fát a tanács nyilvános árverésen értékesítse.

Zayzon Lázár és társai kérésére a képviselőt a tanácsot utasítja, hogy a deszka és zsendély, épülettetapiacot tegye át a Winternitz-féle városi telekre.

Jancsó István aljegyzőnek egészsége helyreállítására kért szabadságidőt és fizetési előleget a képviselőt megzavarta s Dr. Török Andor polgármesternek újabb 4 heti szabadságidőt engedélyezett. Nagy Béla képviselő fontos indítványait a jövő képviselőtestületi ülés tárgysorozatába tette át a képviselőt s ezzel az érdekes, és Dobay János főjegyző által igen tapintatosan vezetett ülés véget ért.

VIDÉK.

Tűzkárosultak segélyezése.

Bereczk, ápr. 19.

A városunkat ért borzasztó tűzvész okozta nyomorúság híre vármegyének nemes szívu főispánja utján eljutott a magas kormányhoz is és a kormány a károsultak első szükségének enyhítésére 320 koronát küldött szétosztás végett. Ennek a nemes küldetésnek vármegyének érdemes főispánja személyesen kívánván eleget tenni, f. hó 17-én Cseh Gyula főszolgabíró kíséretében megjelent községnökben s Bálint László kanonok plébánosnál történt rövid pihenés után a községházba ment, hol a vészbizottság, a tűzkárosultak s nagy közönség várakozott a kegyelmes urra. Itt a vészbizottság elnöke Finta János postamester igaz melegséggel üdvözölte a kormányt képviselő főispánt, megköszönve a széklőség iránt minden időben tanúsított önzetlen munkálkodását. Potsa József főispán erre meg ható beszédet intézett a tűzkárosultakhoz kitarló munkára vállalkozásra, Istenben való bizalomra buzdítva őket. Lelkes éljenzés követte a megható beszédet, a mely után kezdetét vette a segély kiosztása. Tizenkét családot osztottat ki a kormány segélye egyenlő mértékben és pedig azon családok közt, kiket a pusztító elem, teljesen tönkretett. A sorssújtotta családok sirva köszönték meg a főispán kegyes jóságát, a ki meghatva távozott a községházából.

(B.—)

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** Drágos Árisztides, m. kir. államvasuti díjnokot Aradon, az államvasutak elnökgazdátja kinevezte számtisztá. Az igazságügyminiszter Fodor Ferenc ideiglenesen nyugalomba helyezett kir. törvényszéki írnok, budapesti díjnokot a közdivásárhelyi kir. törvényszékhez kinevezte írnokká.

— **Halálozás.** Az influenza ismét egy jeles embert vitt a halálba. Dr. Szabó Gyula, Kolozsvár város tanácsosa, egyetemi magán tanár, néhai Szabó Károly hírestörténészünk fia, hétfőn reggel, influen-

zával kapcsolatos tüdőlobban, alig pár napi szenvedés után 43 éves korában egész váratlanul elhunyt.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Jancsó Géza gyógyszerész, kisegítő takarékpénztári igazgatót a Közdivásárhelyt működő adókievítő bizottság elnökévé és Ifj. Kupán József vezérigazgatót az elhalt Török Bálint helyébe ugyan ezen bizottság tagjává nevezte ki. Ohajtjuk, és hisszük, hogy mindketten nemcsak a kinevezés, de a polgárság érdekeit és híven és humanusan védeni és támogatni fogják.

— **Vasut Közdivásárhelytől Bereczkig.** A kereskedelemügyi miniszter a brassó háromszéki helyi érdekű vasut részvénytársaságnak a brassó háromszéki helyi érdekű vasut Közdivásárhely állomásától Kézdi-Szent-Lélek, Polyán és Lemhény községek érintésével Bereczkig vezető gőzmozdony helyi érdekű vasutvonalakra hivatali elődének az 1898. évi május hó 2-án kelt rendeletével kiadott és legutóbbi mult évi október hó 15-én kelt rendeletével meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Esküvő.** Báts Jenő volt háromszékmegyei, jelenleg brassómezei származó a napokban tartotta esküvőjét Kőmives Jolánnal, Kőmives Gerő dr. kolozsvári gyakorló orvos leányával.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter 1901. évi április hó 1-én 12026. számú magas rendeletével Háromszékmegye kir. tanfelügyelőségének felterjesztése alapján a közdivásárhelyi jótékony nőegylet polgári leányiskolája első tanfolyamát, névszerint Balázs Márton igazgató, Balázsné Tauber Rozsa, Vertán Emília, Zajzon Sándorné, Kiss Jenő és Rákosi József tanároknak az iskola javára tett 200 koronás alapítványukért köszönetét nyilvánította.

— **Új lelkész.** Hidvégre, a nemrég elhunyt Nagy Sándor 48-as főhadnagy, Gábor Áron hadsegéde helyébe ref. lelkész Kolumbán Ferenc sepsiszentkirályi lelkészt választották meg, ki május 5-én fogja beköszöntőjét megtartani; szentkirályi híveitől április 28-án vesz búcsút.

— **Háromszékmegye gazdasági bizottsága** ápr. 21-én Potsa József főispán elnöke alatt érdekes gyűlést tartott, a melyről lapunk jövő számában fogunk részletesen tudósítani.

— **Csalás.** Moskovicz M. kovásznai kereskedőtől Török Teréz zágoni lakos egy kovásznai urinó nevében 40 kor. értékű fonalt vitt el vásárlás vé-

gett, pénz nélkül. M. hamar rájött a furfangos csalásra, s a csendőrség igénybe vételével a csalót és bűnségét nővérét nyomon követve, Jénaki őrm. Zágomban letartóztatta a 2 bűnöst. A kicsalt holmik, melyekből szőni akartak a leányok, házuknál megtaláltattak. A család főtettese különben szolgált Kovásznán, s a viszonyokkal ismerős volt.

— **Utazás a halálba.** Nagy Ágnes oroszfalusi leány Bodolára Gf. Mikes Zsigmondhoz szegődött s f. hó 19-én érkezett a prázsmári állomáshoz, hol a gróf lovásza Kühne Sebestyén és Miskó Ede kertész vártak reá és Radnóti Demeter szakácsra. El is indultak Bodola felé. Az ut keresztlől vis a Tatrang vizén, a mely most nagyon meg volt áradva. A lovasz bizott a lovakban s neki kaptat a Tatrangnak, de ez pehelyként ragadta tovább a kocsi s a különben kitűnő lovak nem tudtak partra jutni. A kocsi felborult, a benneülőket maga alá temette. A férfiak valahogy kiusztak a vízből, de Nagy Ágnes a vízbe fult s ezt is csak akkor vették észre, mikor már a lovakat az árból kiszabadították. Azonnal kihúzták a partra a szerencsétlen szobaleányt, de segíteni már nem tudtak rajta. Beszállították Bodolára, hol szerencsétlen halála mély részvétet keltett.

— **Egy kapa miatt.** Haralyi Finta Jánosné Fejér Veronika Ilyés Istánnál volt látogatóban. Este sötétben hazafelé menve Szgyártó Ferenczel találkozott s egy kapa miatt összeküldönbözvén, ez utóbbi valami tompa eszközzel úgy ütötte fejbe, Fintánét, hogy monten összerogyott. Vérbe keveredve vitték haza a később magához jött asszonyt, ki súlyosan megversülvén, hetekig fogja nyomni az agyat. A ügy különben a kovásznai járásbíróhoz került.

— **Zsidó statisztika.** Magyarországon a zsidó lakosság volt 1805-ben 127,816; 1840-ben 244,035; 1850-ben 252,266; 1860-ban 407,257. 1890-ben 725,000. — Galíciában a zsidók száma XIX. század elején körülbelül 125,000 volt, ma 800,000 körül van. A k. lönbség azonban az, hogy a magyar zsidók osztrák és lengyel bevándorlás által, a galíciái pedig tisztán belső szaporodás által emelkedett. Olaszországban 40,915, Franciaországban Algírral együtt 170,000, ban Angliában 150,000, Belgiumban és Hollandiában 100,000 zsidó lakik. A legnagyobb zsidó községe a newyorki, melyet 4—500,000-re becsülnek. Utána következik Varsó, hol az utolsó népszámlás szerint 213,678 zsidó él. Az egész zsidóság 4/5-része Európában lakik, 7—8 millió. Budapest 713 ezer lakosból 166 ezeret tesz a zsidók száma.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jancsó Mózes. Főmunkatárs: Vajna Károly.

HIRDETÉSEK.

Szám 8494—1901.

Hirdetmény.

Háromszékmegye közgazdatisi bizottsága 1901. évi április hó 9-én 715. számú határozatával a szemeria-hidvég-baróthi törvényhatósági közut Nagy-Ajta-miklósvári szakasszán létesítendő utáthelyezési költségeit 27090 korona 69 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1901. évi április hó 30-ik napjának 9 órájára az alispáni hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezi óhajtok fehitatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költség vetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 1/2 9 óráig a vármegye pénztárához annyival inkább igyekezenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei jegyzői irodában a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1901. évi április hó 13-án.

Alispán helyett:

(56. 3—3.) Vajna Miklós, főjegyző.

Sz. 2784. 1901. tkvi.

Hirdetmény.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Háromszékmegyében bekebelezett Szárazpatak község tagosítása következtében a község telekkönyvei az 1869. évi 257 sz. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyideigleg mind azon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVII. és az 1891. évi XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulajdon-

jogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésénél kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíneljárás a nevezett községben 1901. évi június hó 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetők.

2) Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutassák fel.

3) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de

telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírtásra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18 és az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5., 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és

4) azok, kiknek javára tényleg már megkezdett követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyisint az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmeznek, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

K. vásárhelytől, 1901. ápr. hó 22.

Dr. Nagy Emil Pál, kir. törvényszéki albiró.

OKL. KÖMÜVES, ÁCS ÉS KÖFARAGÓ-ÉPÍTÉSZ.

Alulírott elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgymint: ut-, hid-, vízépítési munkákat, betonírozást, cölöpökre való alapozást, az egyes alátámasztó oszlopok, fa- és vasgerendák, boltozatok, alapfalak, a megterhelés szerint erőműtanilag kiszámítva.

Továbbá mindennemű építési rajzok készítését, barokk, rokokó, góth és a legújabb reneszánsz stb. stílusban költségvetéssel együtt a legutányosabb árban, minden tervezést és kivitelért felelősséget vállal.

Ugy a helybeli, mint a vidéki közönség szíves pártfogását kéri:

Apró András,

okl. köműves, ács és kőfaragó-építész
Kézdivásárhelyt, Kertmeze-utca

(52/a 2-3.)

Legjobb elültetési idő most!

Ajánlom kitűnő hírnevű, szép egészséges

Szamóca palántáimat és spárga gyökereimet.

Csakis a legjobb és legújabb, elsőrendű fajok.

50 drb 2 korona 50 fillér. 100 drb 4 korona.
1000 drb 32 korona. 10,000 drb 300 korona.

Gyümölcsfa csemeték

1000 darabja 10 koronától 30 koronáig

Élő sövénynek való csemeték,
kertek, udvarok s egyéb területek bekerítésére.

1000 darab 8 koronától 20 koronáig.

Igen terjedelmes ültetvények.

Legolcsóbb árak.

Mühle Vilmos,

Legjobb ültetési idő: április hava. es. és kir. udvari szállító Temesvár.
(59. 1-0.)

RENDKIVÜLI

eddig még sehol sem
tapasztalt szerencse

Bihari Ede

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főáradám
utján ismét a 18445 8/8 számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10,000, 5000 és
2000 kor. nyereményeken kívül a következő főnyeremé-
nyeket fizettem ki:

600,000 kor.

69686 8/8
számra

600,000 kor.

28718 4/4
számra

200,000 kor.

18445 8/8
számra

80,000 kor.

69691 8/8
számra

60,000 kor.

23772 4/4
számra

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály húzásához

1/1 sorsjegy 12.- kor. 1/2 sorsjegy 6.- kor.

1/4 sorsjegy 3.- kor. 1/8 sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg elő-
zetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendelés-
hez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos
jegyzéket húzás után azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító.

(454-6.)

Budapest, IV., Városház-utca 14.

50 éves siker!

Eszeki
ARCZENŐCS

és eszéki

SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát

Valódi csakis a

DIENES J. C., „SZALVATOR“-
gyógytárából

Eszéken, felsőváros:

1 téglés eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan 1 korona
1 téglés kézi paszta 1 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmatlan alkalmassággal és megfelelnek tökéletesen
a 71.012 számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

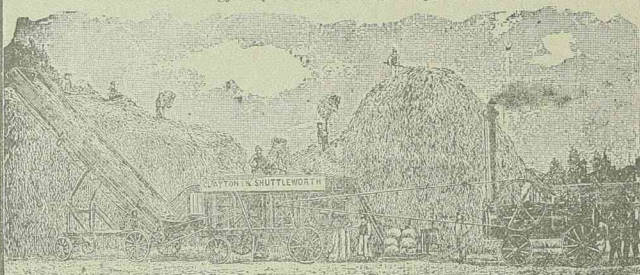
gyógyszerész (55. 10-2.)

VI. Király-utca 12. és András-y-ut 29.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, löher-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyújtók, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakaszalók,
konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
darálók, őrő-malmok,
egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívá-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

THIERRY A. mel- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak
akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-
széknel bejegyzett „apoc“-védőjeggyel van ellátva.
Főállmulhatatlan szer minden mel-, tüdő-, máj-,
gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcs
(osodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Opera-
ciókat a legtöbb esetben főlölegessé teszi. E kenőcs-
cel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont-
szut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyított meg. Antiszeptikus és gyógyíthatású min-
denféle seb gyógyulásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1-kor. 30 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értékte-
len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz,

Pragada, Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a házban tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát
a törvény üldözi.

Issigoe,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabrikon farma.
Atánó,
A. Bortoloni,
Malmö, Seville,
Apot. Lejona,
Nantes,
Pharmacie
C. Fredet,
Nápoly, Palermo,
Páris,
Pharmacie
francúzia, 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Daprey, 11,
Rue des francs
Bourgeois.
Prága,
Róma,
Corso, Agenzia
del Policlinico.
Bonhals,
Pharmacie
F. Gernath.
Sarajewo,
Szeged,
Temesvár.
Tricost, Velence.
Vienne, Zürich.

Csak ezzel a tör-
vényes, bejegy-
zete védőjeggyel
valódi.